

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W PACZKOWIE W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz.59) szkoła podstawowa od 1 września 2017 r. realizuje program wychowawczo - profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

I. Wprowadzenie do programu.

Celem głównym w kształceniu i wychowaniu dzieci i młodzieży Szkoły Podstawowej w Paczkowie jest rozwijanie poczucia odpowiedzialności, miłości do ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego i regionalnego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultur Europy i świata.

Szkoła zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotowuje go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności. Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój Ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i

intelektualnym. Szkoła jako środowisko ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów, dzieci przedszkolnych w trudnych sytuacjach. Szkoła w Paczkowie uznaje za swoją misję wyposażenie uczniów w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w dynamicznie rozwijającym się świecie, a w szczególności do dalszego zdobywania wiedzy. Szkoła harmonijnie realizując funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, dąży do wprowadzenia młodych ludzi w różnorodne dziedziny życia i nauki, a także stara się zapewnić możliwość atrakcyjnego spędzania czasu, rozrywki i odpoczynku. Kształtuje postawy uczniów wolnych od uzależnień i reagujących na przejawy przemocy oraz znających swoje prawa i obowiązki.

Program powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych, rozmów i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i przedstawicielami Rady Samorządu Uczniowskiego.

II. Misja i wizja szkoły.

Misją szkoły jest stworzenie najlepszych warunków dla kształcenia i rozwoju uczniów z uwzględnieniem wszystkich ich indywidualnych potrzeb (intelektualnych, artystycznych, społecznych, opiekuńczych), a tym samym wszechstronny rozwój dziecka i młodego człowieka, pozwalający na kontynuowanie nauki w szkołach ponadpodstawowych.

Wszechstronny i harmonijny rozwój dziecka jest głównym celem pracy szkoły podstawowej i klasy gimnazjalnej, dlatego wszystkie podejmowane działania muszą służyć jego realizacji.

1. Dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest człowiekiem społeczności szkolnej.
2. Uczymy kochać, szanować i żyć kulturą i tradycją narodu polskiego, jednocześnie wychowujemy w poszanowaniu kultur i wartości innych narodów.

3. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie.
4. Zwracamy szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów.
5. Propagujemy wśród uczniów zdrowy styl życia.
6. Dbamy o bezpieczeństwo uczniów.

III. Wizja szkoły.

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną placówką, przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby. Jego realizacja ma umożliwić uczniowi wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności ze własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. W pracy z uczniem nauczyciel podejmuje twórcze działania, które pozwolą realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, Europejczykami i członkami swojej "małej ojczyzny". Będą szanować kulturę i tradycję. Szczególnie dbamy o rozwój fizyczny psychiczny i duchowy uczniów, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonywać słuszych wyborów.

IV. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

1. Założenia ogólne.

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) *fizycznej* - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;

- 2) *psychicznej* - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) *społecznej* - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) *aksjologicznej* - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadank, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

2. Zadania:

- 1) budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) wzmocnienie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 4) rozwijanie i wspieranie działalności wolontariatu;
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmocnienie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;

3. Cele szczegółowe:

Uczeń naszej szkoły:

- jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka,
- udziela pomocy rówieśnikom,
- szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka,
- jest odpowiedzialny,
- potrafi rozwiązywać konflikty,
- potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach),
- jest asertywny,
- potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia,
- godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata,
- czuje się bezpiecznie w swoim środowisku szkolnym,
- odróżnia dobro od zła,
- dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń,
- może rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, być kreatywnym.

4. Model absolwenta.

Absolwent jest:

- 1) **aktywny**: posiada zainteresowania, pasję jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę,
- 2) **odpowiedzialny**: umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje,
- 3) **otwarty**: potrafi uważnie słuchać, rozmawiać umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych,
- 4) **optymistą**: pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych,
- 5) **tolerancyjny**: szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- 6) **świadomy swoich praw i praw innych ludzi**: zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

5. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- 1) badań ankietowych skierowanych do uczniów na temat relacji rówieśniczych w zespołach klasowych,
- 2) kwestionariusza diagnozy środowiska rodzinnego uczniów,
- 3) raportu w zakresie przeciwdziałania narkomanii w szkole,
- 4) diagnozy potrzeb wychowawczych,
- 5) arkusza diagnostycznego klasy,
- 6) spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- 7) analizy stanu wychowania w szkole:
  - obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do dziennika,
  - sprawozdań półrocznych opracowanych przez wychowawcę.

W szkole pamiętamy o tym, aby dawać uczniom zachętę, uczyć się śmiałości, w pełni je aprobować. Uczniowie mogą uczyć się lubić samych siebie. Często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele. Wychowywani są w poczuciu bezpieczeństwa. Uczą się ufać sobie i innym. Otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieciom, które mają trudności w nauce, potrzebne jest nasze zrozumienie i wsparcie.

7. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

1) Dyrektor szkoły:

- a) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- b) wspiera i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,

- d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;

2) Pedagog szkolny:

- a) ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom,
- b) ma obowiązek ścisłej współpracy z Policją, sądem dla nieletnich,
- c) diagnozuje problemy wychowawcze,
- d) poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- e) doskonalili swoje kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki;

3) Nauczyciel:

- a) ma obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego,
- b) wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- c) udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- d) odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem
- e) świadczy pomoc psychologiczno - pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem;

4) Wychowawca klasy:

- a) prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem szkolnym konsultacje dla rodziców,
- b) dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowuje uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- c) poznaje warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- d) uczy pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- e) realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- f) koordynuje pomoc psychologiczno- pedagogiczną w swojej klasie;

5) Rodzice:

- a) współdziałają z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- b) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci.

V. **Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym dla uczniów klas I- III oraz oddziałów przedszkolnych**

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Wzajemne poznanie się.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy. 2. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych.
Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zajęć: koło plastyczno - artystyczne, koło ekologiczno – przyrodnicze, Szkolne Koło Wolontariatu – „Motyli wolontariat”, „Koła plastyczne, teatralne, muzyczne, artystyczne, przyrodnicze. 2. Indywidualna praca z uczniem uzdolnionym - przygotowanie go do konkursów, występów. 3. Warsztaty muzyczne - chórek szkolny złożony z uczniów placówki. 4. Udział uczniów w konkursach z różnych dziedzin (recytatorskich, piosenki etc.) 5. Socjalizacja ucznia przez pracę w grupie w ramach kółek zainteresowań. 6. Zorientowanie ucznia na sukces w danej dziedzinie sportowej. 7. Przedstawienie uczniowi działań podejmowanych w ramach kółek zainteresowań – przedstawienie szerokiego wachlarza możliwości.

	8. Opracowanie materiałów na stronie internetowej szkoły dostępnych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów.
Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie stosują formy dobrego zachowania. 2. Biorą udział w imprezach kulturalnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dobrego zachowania.
Przeciwdziałanie agresji i przemocy utrudniające życie we współczesnym świecie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca nad doskonaleniem swojego charakteru i wyzbyciu się słabości. 2. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań. 3. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego: „Spójrz Inaczej”.
Bezpieczeństwo.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele zapoznają uczniów z regulaminami. 2. Organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa. 3. Realizacja programów profilaktycznych przy współpracy z Policją. 4. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. 5. Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach.
Wdrażanie ucznia do samodzielności.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 2. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej - uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. 3. Samodzielnie korzystają ze stołówki szkolnej.
Tolerancja dla inności. Prawa dziecka.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji o Prawach Dziecka.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Poznanie obowiązków ucznia. 3. Nauczyciele uświadamiają dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc. 4. Uczestniczą w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.
--	---

<p>Dbłość o dobry klimat w szkole.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie samopoczucia ucznia w szkole. 2. Obserwacja zachowań na tle rówieśników. 3. Organizacja Wigilii dla uczniów dzięki współpracy z rodzicami. 4. Zaangażowanie rodziców w udział w wycieczkach szkolnych, wyjściach do kina etc. 5. Zaproszenie rodziców do współpracy w organizacji imprez szkolnych na pierwszym w roku szkolnym zebraniu z rodzicami. 6. Bieżące informowanie rodziców o kolejnych, nadchodzących imprezach szkolnych. 7. Organizacja spotkania z rodzicami / opiekunami prawnymi oraz uczniami klasy i wychowawcą w celu ustalenia planu aktywności pozalekcyjnej – wycieczek, wyjść, imprezy klasowej. 8. Wspólna realizacja planów ustalonych w powyższym punkcie. 9. Podsumowanie przeprowadzonych działań. 10. Indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami / opiekunami prawnymi.
<p>Kształtowanie postaw obywatelsko – patriotycznych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. 2. Poznają symbole narodowe i europejskie. 3. Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem: „konkurs na palmę wielkanocną”. 5. Poznają symbole narodowe i europejskie. 6. Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym. 7. Angażowanie uczniów w akcje służące społeczności lokalnej – zbiórka na rzecz dzieci z Afryki, zbiórka żywności, etc.
Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem. 2. Poznają symbole narodowe i europejskie. 3. Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym. 4. Nauczanie informatyki od I klasy. 5. Uczestniczenie w spektaklach teatralnych. 6. Korzystanie z różnorodnych źródeł informacji - wykonywanie projektów. 7. Praca metodą projektu od najmłodszych klas.
Propagowanie zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, w organizacjach działających w szkole. 2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 3. Realizacja programów profilaktycznych: „Spójrz inaczej”, „Przyjaciele Zipiego”. 4. Kontynuacja programu „Szkoła Promująca Zdrowie”. 5. Zawody sportowe: „Jesienny bieg Runmageddon”, „Gminny Konkurs „Wyścig rzędów”, „Dzień Dziecka – Dzień Sportu”, „Mini maraton”, „V Jesienny Rajd Rowerowy”, „Gminne eliminacje do Powiatowej Olimpiady Sportowej”

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Kształcenie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych wśród uczniów poprzez pogadanki. 7. Realizacja programu: „Mleko i owoc w szkole”. 8. Zaplanowanie i realizacja warsztatów kulinarnych dotyczących zdrowej żywności. 9. Lekcja dedykowana rodzicom / opiekunom prawnym informująca o metodach zapobiegania wadom postawy u uczniów. 10. Umożliwienie uczniom dostępu do wody pitnej w czasie zajęć edukacyjnych. 11. Udział uczniów w lekcjach dotyczących niebezpiecznych substancji i sytuacji, które mogą być ryzykowne. 12. Praca z wykorzystaniem materiałów dotyczących substancji psychoaktywnych z Krajowego Biura Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii. 13. Dystrybucja materiałów wśród rodziców/opiekunów prawnych. 14. Organizacja zajęć pływackich na basenie
<p>Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 2. Lekcje i warsztaty tematyczne. 3. Działania ekologiczne: „Sprzątanie świata” , „Dzień Ziemi”.
<p>Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć: dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje językowe, rozwijających kompetencje emocjonalno - społeczne, terapia integracji sensorycznej.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 4. Konsultacje dla rodziców. 5. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 6. Zapoznanie rodziców z Statutem Szkoły, regulaminami, programami. 7. Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną. 8. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.
Przepisy prawa i finanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie uczniów o przepisach prawnych jako konsekwencji niewłaściwego zachowania, nie zgodnego z ogólnie przyjętymi normami społecznymi, łamiącego normy prawne. 2. Edukacja dot. rozsądnego wydawania pieniędzy oraz oszczędzania.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem, konsultacje

	z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej karty”.
--	--

Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym dla uczniów klas IV – VIII.

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Sposoby realizacji zadań
Rozwój osobowości ucznia.	<p>1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: - wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, wdrażanie do autorefleksji.</p> <p>2. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, wdrażanie do samooceny.</p> <p>3. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: motywowanie do nauki szkolnej, rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, - rozwijanie zdolności twórczego myślenia, - kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, kształtowanie hierarchii wartości, praca z uczniem zdolnym, praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych;</p> <p>4. Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych: „Szkolne koło teatralne”, „Językowe koło teatralne”,</p>

	„Koła przedmiotowe”, Szkolne Koło Wolontariatu „Motyli Wolontariat”, „Debata Oksfordzka”.
Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, poszanowanie praw i potrzeb innych, 2. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: - wdrażanie do empatii, współpraca w zespołach, realizacja projektów, kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych, 3. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej, rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych.
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, regulaminy, procedury). 2. Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, - poszanowanie mienia szkoły, - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, - organizacja udziału uczniów w akcjach propagujących pracę na rzecz wolontariatu.
Kształtowanie postaw patriotycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z historią miasta i rejonu, znaczenie jego herbu, zabytkami, kulturą, itp.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Uczestnictwo w akademii, apelu przygotowanym przez uczniów. 3. Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. 4. Wykonanie okazjonalnych gazetek w holu szkoły. 3. Realizacja wewnętrznego projektu z okazji 100- lecia odzyskania przez Polskę niepodległości- „Niepodległa”.
Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia na lekcjach biologii, chemii, fizyki, wychowania fizycznego. 2. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 3. Działania ekologiczne: „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi:.
Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych. 2. Omówienie konsekwencji takich zachowań.
Likwidacja deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno - społeczne, terapii integracji sensorycznej. 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno - pedagogiczną.
Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z OPS oraz Radą Rodziców.

<p>Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 3. Konsultacje dla rodziców. 4. Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, regulaminami i programami. 5. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo w formach doskonalenia: kursach, szkoleniach, warsztatach. 6. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami.
<p>Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualne konsultacje. 2. Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych. 3. Organizacja Wigilii dla uczniów dzięki współpracy z rodzicami. 4. Zaangażowanie rodziców w udział w wycieczkach szkolnych, wyjściach do kina etc. 5. Zaproszenie rodziców do współpracy w organizacji imprez szkolnych na pierwszym w roku szkolnym zebraniu z rodzicami. 6. Bieżące informowanie rodziców o kolejnych, nadchodzących imprezach szkolnych

	<p>7. Organizacja spotkania z rodzicami / opiekunami prawnymi oraz uczniami klasy i wychowawcą w celu ustalenia planu aktywności pozalekcyjnej – wycieczek, wyjść, imprezy klasowej.</p> <p>8. Wspólna realizacja planów ustalonych w powyższym punkcie.</p> <p>9. Podsumowanie przeprowadzonych działań.</p> <p>7. Indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami / opiekunami prawnymi.</p>
<p>Zdrowy styl życia.</p>	<p>1. Pogadanki na tematy zdrowia i zdrowego trybu życia na godzinach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych.</p> <p>2. Wdrażanie informacji o higienie ciała, racjonalnym odżywianiu się.</p> <p>3. Udział szkoły w programie: „Szkoła Promująca Zdrowie”.</p> <p>4. Rozwijanie tężyzny fizycznej szczególnie na lekcjach wychowania fizycznego.</p> <p>5. Udział w zawodach sportowych:</p> <p>6. Dbłość o czystość, ład i estetykę otoczenia</p> <p>7. Realizacja programu: „Zdrowo jem, więc wiem”.</p> <p>8. Organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia.</p> <p>9. Doskonalenie kompetencji nauczycieli wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów.</p> <p>10. Połączone działania na lekcjach przyrody/biologii, WdŻwR oraz wychowania fizycznego, uświadamiające uczniom codzienne wymagania kaloryczne organizmu – przygotowanie zbilansowanej diety oraz planu aktywności fizycznej</p>

	<p>na tydzień. Profilaktyka zaburzeń odżywiania (anoreksja, bulimia).</p> <p>11. Organizacja konkursów uczniowskich dot. zasad zdrowego odżywiania.</p> <p>12. Umożliwienie uczniom dostępu do wody pitnej w czasie zajęć edukacyjnych.</p> <p>13. Organizacja lekcji dot. radzenia sobie ze stresem.</p> <p>14. Przeprowadzenie w każdej klasie wykładu w ramach lekcji wychowawczej na temat środków odurzających oraz niebezpieczeństw, jakie niesie za sobą ich zażywanie. Pogadanki dotyczące higieny ciała oraz okresu dojrzewania.</p> <p>15. Kształtowanie właściwej postawy ciała na zajęciach wychowania fizycznego.</p> <p>16. Edukacja uczniów dotycząca udzielania pierwszej pomocy.</p> <p>17. Promowanie aktywności fizycznej oraz udziału w zajęciach wychowania fizycznego.</p> <p>18. Organizacja zajęć pływackich na basenie</p>
<p>Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Środki i substancje psychoaktywne: diagnoza środowiska ucznia,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy w sytuacji sięgania po narkotyki, dopalacze, alkohol, nikotynę, leki, -konkursy wiedzy na temat używek dla uczniów, - gazetki ścienne, - bieżące informowanie rodziców/prawnych opiekunów o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach,

	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca ze stowarzyszeniem abstynentów „Żagiel”, <p>2. Agresja, przemoc psychiczna, zachowanie dyskryminacyjne, samookaleczenia, cyberprzemoc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą, - zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole, - pogadanki, lekcje wychowawcze, - przeprowadzenie zajęć warsztatowych, - stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów, - reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia, - spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich. - współpraca z OPS-em w Swarzędzu – sekcją profilaktyki animacji społecznej – udział szkoły w „Tygodniu Profilaktyki”, <p>3. Ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód, choroby), jak sobie radzić i gdzie szukać pomocy, - omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych, - rozszerzanie wiedzy rodziców / opiekunów prawnych na temat rozpoznawania problemów z używaniem substancji psychoaktywnych u dzieci/młodzieży,
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie informacji na temat właściwego sposobu reakcji na zidentyfikowany problem, - spotkania zorganizowane we współpracy ze specjalistami ds. uzależnień lub policją, - praca z wykorzystaniem materiałów dotyczących substancji psychoaktywnych z Krajowego Biura Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, - dystrybucja materiałów edukacyjnych wśród rodziców / opiekunów prawnych.
Przepisy prawa i finanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie uczniów o przepisach prawnych jako konsekwencji niewłaściwego zachowania, nie zgodnego z ogólnie przyjętymi normami społecznymi, łamiącego normy prawne. 2. Edukacja dot. rozsądnego wydawania pieniędzy oraz ich oszczędzania.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza środowiska: <ul style="list-style-type: none"> - wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów, - ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 3. Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach z 3. Współpraca z OPS-em oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Swarzędzu.

VI. Tradycje szkolne:

L.p.	Szkolne	L.p.	Środowiskowe	L.p.	Imprezy wychowawczo-kulturalne, konkursy
1.	Uroczyste Rozpoczęcie Roku Szkolnego - uroczysta Msza święta z udziałem poczty sztandarowego. - inauguracja Roku Szkolnego w holu szkoły.	1.	Wieczornica Papieska Dzień Patrona	1.	Debata Oksfordzka
2.	Dzień Chłopca, Dzień Kobiet - impreza zorganizowana przez samorząd uczniowski, zespoły klasowe.	2.	Międzynarodowy Dzień Wolontariusza	2.	Maraton matematyczny i przyrodniczy
3.	Dzień Edukacji Narodowej - spotkanie społeczności szkolnej przygotowane przez samorząd uczniowski.	3.	Międzyszkolny konkurs kolęd i pastorałek.		Mam talent” - konkurs taneczno – piosenkarski”
4.	Dzień Patrona - uroczysta Msza święta z udziałem poczty sztandarowego.	4		4.	Konkursy przedmiotowe - konkurs matematyczny – IV edycja „Test Matematyka plus”, - maraton matematyczno – przyrodniczy - Ogólnoszkolny Konkurs Językowy „Test Oxford Plus”, - konkurs „Kangur”, - konkurs matematyczny „Test mateamtyka plus”.
5.	Ślubowanie klas pierwszych - uroczystość z udziałem rodziców	5.		5.	Konkursy artystyczne - konkurs na wielkanocną palmę - konkurs tradycji wielkanocnych

6	Święto Niepodległości - „Jestem patriotą” – projekt edukacyjny			6.	Zawody sportowe - III jesienny bieg z przeszkodami - Mistrzostwa Gminy w Unihokeju SP - Mikołajkowe wyścigi rzędów - Tor przeszkód dla klas I -III i oddziału przedszkolnego - Gminne zawody „Wyścigi rzędów klas II, - Dzień sportu
7.	Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka			7.	Konkursy Biblioteki szkolnej -Książkowy szperacz - konkurs czytelniczy -Konkurs na zakładkę do książki
8.	Człowiek człowiekowi owieczką” - akcja wychowawcza			8.	Europejski Dzień Tabliczki mnożenia - konkurs plastyczno – edukacyjny
9.	Dzień Ziemi – akcja sadzenia roślin w naszym otoczeniu				Przedmiotowe Konkursy Wojewódzkie (Kuratoryjne)
10.	Dzień wolontariusza				Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szklonych
11.	Spotkania wigilijne - Jasełka - spotkania opłatkowe w klasach				Dzień języka ojczystego
12.	Rekolekcje wielkopostne - nauka rekolekcyjna w kościele - zajęcia warsztatowe w szkole				Konkurs ortograficzny
10.	Święto Mistrzów Nauki				Światowy Dzień Zespołu Downa - akcja edukacyjno – wychowawcza

	- nagroda dla uczniów osiągających najwyższe wyniki w nauce po I semestrze roku szkolnego zorganizowana przez samorządy uczniowskie szkoły podstawowej.				Światowy dzień Świadomości Autyzmu - akcja edukacyjno – wychowawcza Dzień Walki z dyskryminacją osób niepełnosprawnych.
11.	Dzień Świętego Mikołaja				Konkursy językowe: - konkurs języka angielskiego on – line „The big challenge”, - Konkurs językowy Test Oxford Plus, - Szkolny konkurs języka angielskiego „Junior English”
12.	Dzień rodziny				
13.	Drzwi Otwarte				
13.	Promocja szkoły				
13.	Powitanie wiosny korowód				
19.	Pamiętka Śmierci świętego Jana Pawła II - okolicznościowa gazetka w holu szkoły				
20.	Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja -uroczysty apel				
23.	Dzień Dziecka i Dzień Sportu - impreza szkolna				

24.	Tydzień profilaktyki impreza zorganizowana przez OPS w Swarzędzu				
	Dzień ziemi – akcja sadzenia roślin w naszym otoczeniu				
25.	Uroczyste Zakończenie Roku Szkolnego klasy VIII - uroczystość szkolna z udziałem rodziców				
26.	Uroczyste Zakończenie Roku Szkolnego - uroczysta Msza święta z udziałem poczty sztandarowego. - zakończenie Roku Szkolnego w holu szkoły.				

VII. Tryb postępowania w sytuacjach trudnych.

STRATEGIA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH, ZAPOBIEGAWCZYCH ORAZ INTERWENCYJNYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ W PACZKOWIE

W Szkole Podstawowej w Paczkowie prowadzone są działania wychowawcze, zapobiegawcze oraz interwencyjne wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, która uwzględnia w szczególności:

1. systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, rodziców oraz nauczycieli:
  - a. poprzez realizację działań w ramach Programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły;
  - b. organizację zawodów sportowych zgodnie z kalendarzem na dany rok szkolny;
  - c. organizację rajdów i wycieczek klasowych oraz we współpracy z PTTK;
  - d. organizację Rodzinnego rajdu Rowerowego (raz w roku szkolnym);
  - e. udział szkoły w programach i projektach takich, jak np.:
    - I. „Szlanka mleka”;
    - II. „Owoce w szkole”; III. i innych .
  - f. współpracę z pielęgniarką szkolną;
  - g. w ramach obowiązkowych zajęć dydaktycznych zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego:
    - I. na lekcjach przyrody, biologii;
    - II. na zajęciach wychowania fizycznego;
    - III. na godzinach wychowawczych;
    - IV. w ramach edukacji wczesnoszkolnej;
2. opracowanie metod i form rozwijania działalności informacyjnej poprzez:
  - a. wywieszenie na tablicy ogłoszeń dla rodziców;

- b. przygotowywanie gazetek lub akcji plakatowych przez uczniów (raz w roku, koordynator, pedagog szkolny);
  - c. zamieszczanie porad dla rodziców na stronie internetowej szkoły (pedagog szkolny);
  - d. przekazywanie podczas zebrań z rodzicami przez wychowawców klas (raz w roku szkolnym) oraz podczas majowego zebrania z rodzicami uczniów klasy V w każdym roku szkolnym, pedagog szkolny;
  - e. inne sposoby zależnie od potrzeb.
3. określenie zadań wszystkich pracowników szkoły w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży, zagrożonych uzależnieniem:
- a. w Statucie szkoły;
  - b. w Instrukcji sprawowania wychowawcy klasowego;
  - c. w Systemie pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz wspierania uczniów Szkoły Podstawowej w Paczkowie;
4. procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, z uwzględnieniem zadań osób podejmujących interwencje:
- a. w procedurach kryzysowych.
5. współpracę z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych:
- a. podczas indywidualnych spotkań rodziców z wychowawcą klasy lub pedagogiem szkolnym;
  - b. wspólną organizację imprez i uroczystości mających na celu popularyzację postaw i zachowań prozdrowotnych;
  - c. prowadzenie programu profilaktyki uniwersalnej rozwijającej kompetencje wychowawców i rodziców.
6. aktywny udział dzieci i młodzieży w zajęciach profilaktycznych i w zajęciach umożliwiających, alternatywne wobec zachowań ryzykownych, zaspokajanie potrzeb psychicznych i społecznych:
- a. organizację rajdów i wycieczek;
  - b. udział w Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”;

- c. organizację zajęć pozalekcyjnych;
  - d. działalność Klubu Rozwoju Osobowości i Działań Twórczych.
- 7. dostosowanie treści i formy zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz stopnia zagrożenia po uprzednim zdiagnozowaniu (1x w roku).
- 8. edukację rówieśniczą:
  - a. udział w apelach przygotowanych przez uczniów;
  - b. wspieranie działalności Samorządu Uczniowskiego.
- 9. sposób współdziałania pracowników szkoły ze służbą zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji w procedurach kryzysowych;
- 10. współpracę z różnymi instytucjami, w szczególności organizacjami pozarządowymi, wspierającymi działalność szkół i placówek w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży:
  - a. Strażą Miejską;
  - b. Policją;
  - c. Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną;
  - d. Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
  - e. innymi zależnie od potrzeb.
- 11. wspieranie dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zaspokajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne:
  - a. przez wychowawców poszczególnych oddziałów w ramach działalności wychowawczej;
  - b. przez pedagoga szkolnego;
- 12. wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem:
  - a. w ramach zespołów samokształceniowych nauczycieli;
  - b. poprzez organizację różnych form doskonalenia na terenie szkoły;
  - c. umożliwianie nauczycielom udziału w szkoleniach zewnętrznych.

13. dokonywanie systematycznej oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych na obowiązujących w szkole drukach sprawozdań:
- a. przez pedagoga szkolnego (2x w roku szkolnym);
  - b. przez wychowawców poszczególnych oddziałów (2x w roku szkolnym).

Procedury: „Interwencja w szkole” i „Procedura postępowania w przypadku zachowania ucznia wskazującego na demoralizację”

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 26 października, 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964r. Nr 9, poz. 59 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 ze zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

I. Cel procedury

1. W celu prowadzenia skutecznej interwencji zgodnie z zapisami prawa i mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa w szkole, ochronę przed przemocą, uzależnieniem, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej ustala się, co następuje.

II. Opis działań

1. W każdym przypadku rozwiązywania problemów związanych z naruszeniem przez ucznia prawa i obowiązujących w szkole zasad niezbędna jest ścisła współpraca przedstawicieli szkoły z rodzicami ucznia/ prawnymi opiekunami oraz w przypadku naruszenia przepisów prawa z sądem rodzinnym lub policją.
2. Rodzice ucznia są bezzwłocznie zawiadamiani o każdym przypadku naruszenia przez niego prawa i obowiązujących w szkole zasad. (w sposób pozostawiający ślad w dokumentacji).
3. W celu rozwiązywania zaistniałego problemu w przypadku naruszenia przepisów prawa (popęlnienia przez ucznia czynu karalnego) zadaniem szkoły jest zgłoszenie tego organom ścigania i w zależności od sprawy dalsze oddziaływanie wychowawcze.
4. Wychowawca klasy ustala możliwie najbliższy termin spotkania z uczniem i jego rodzicami, (nie czeka do najbliższego zebrania z rodzicami lub drzwi otwartych).
5. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia prowadzi rozmowę interwencyjną z uczniem.
6. Wychowawca prowadzi rozmowę z rodzicami, w czasie której wspólnie ustalają dalsze działania wobec dziecka, zasady współpracy między rodzicami a szkołą oraz (ewentualnie) możliwość uzyskania pomocy specjalistycznej.
7. Uczeń w obecności rodziców podpisuje kontrakt, w którym zobowiązuje się do przestrzegania określonych w kontrakcie reguł zachowania.
8. Nadzór nad wypełnieniem kontraktu przez ucznia sprawują rodzice i wychowawca.
9. Rodzicom uczniów potrzebujących pomocy specjalistycznej proponuje się udział dziecka w zajęciach terapeutycznych.
10. Brak współpracy ze strony rodziców i powtarzające się negatywne zachowania ucznia powodują konieczność podjęcia innych działań przewidzianych prawem: np. zastosowania określonych w statucie szkoły konsekwencji

dyscyplinarnych, łącznie z możliwością przeniesienia ucznia do innej szkoły, zgłoszenia sprawy do sądu rodzinnego.

11. Oba te rozwiązania można stosować jednocześnie;
12. W przypadku zagrożenia zdrowia ucznia szkoła zapewnia mu niezbędną opiekę medyczną (np. wezwanie pogotowia).
13. Policja jest wzywana w przypadku:
  - a) zachowania ucznia zagrażającego bezpieczeństwu innych osób lub jemu osobiście;
  - b) znalezienia na terenie szkoły substancji psychoaktywnych;
  - c) podejrzania, że uczeń może posiadać substancje psychoaktywne;
  - d) kradzieży lub innych wykroczeń (kradzież w zależności od wartości skradzionej rzeczy może być wykroczeniem lub przestępstwem, ale zgodnie z obowiązkiem prawnym policja musi być powiadomiona o popełnieniu przez ucznia czynu karalnego).
14. W klasie ucznia lub uczniów, którzy dopuścili się złamania obowiązujących w szkole zasad, prowadzone są dodatkowe zajęcia profilaktyczne.

Procedura postępowania w przypadku zachowania ucznia wskazującego na demoralizację

I. Cel procedury

1. Dokument ten został sporządzony w celu ochrony ucznia przed demoralizacją.

II. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 26 października, 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964r. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.);
4. Rozporządzenie MEN z dn. 24 i 28 08.2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

5. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
6. Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

III. Opis działań.

1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, przejawia zachowania wskazujące na demoralizację (w tym także zachowania charakteryzujące się arogancją, wulgarnością oraz przemocą emocjonalną, np. utrudnia lub uniemożliwia prowadzenie zajęć lekcyjnych), nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:
  - a) przekazuje swoje spostrzeżenia wychowawcy klasy (ustnie oraz w zeszycie spostrzeżeń, z podpisem);
  - b) wychowawca informuje o tym dyrektora szkoły i pedagoga/psychologa szkolnego;
  - c) pedagog wraz z wychowawcą rozpoznaje przyczyny i tło nieprawidłowości, np. poprzez analizę dziennika lekcyjnego, zeszytów przedmiotowych, prac klasowych oraz rozmowy z nauczycielami, pielęgniarką, pracownikami administracji szkoły itp.
  - d) wychowawca zaprasza do szkoły rodziców lub prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz w ich obecności z uczniem. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Należy pamiętać, że rozmowy tego typu są trudne dla odbiorców i ważne jest, by zachowane zostały warunki dające poczucie prywatności i bezpieczeństwa;
  - e) pożądanym elementem jest spisanie kontraktu, który jasno sprecyzuje warunki do spełnienia przez ucznia, dom rodzinny i szkołę oraz określi zmiany w zachowaniu dziecka, które mają zostać osiągnięte w trakcie oddziaływań pedagogicznych. Niezbędne jest określenie form i częstotliwości kontaktów ucznia z wychowawcą i/lub pedagogiem oraz szkoły z rodzicami lub opiekunami ucznia, a także wyznaczenie terminów, które pomogą w prowadzeniu monitoringu postępów;

- f) dodatkowo można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki (poradnie) i udział dziecka w programie terapeutycznym.
2. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
  3. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji, co nie oznacza, że szkoła nie stosuje oddziaływań wychowawczego.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH WYCHOWAWCZO

Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Paczkowie

POZIOMY ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW WYCHOWAWCZYCH

Uczeń – wychowawca	Uczeń – wychowawca – pedagog	Uczeń – Wychowawca – pedagog – rodzic	Uczeń – pedagog – terapeuta	Dyrektor
-----------------------	------------------------------------	--	-----------------------------------	----------

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Na okoliczność zdarzających się w szkole sytuacji konfliktowych została opracowana szkolna strategia rozwiązywania sytuacji trudnych wychowawczo w Szkole Podstawowej w Paczkowie.

Procedura postępowania zobowiązuje nauczycieli, wychowawców i rodziców do konsekwentnego postępowania z uczniami/dziećmi sprawiającymi trudności, aby uniknąć prostego schematu postępowania: „złe zachowanie ucznia/dziecka/ - dyrektor - konsekwencja”.

Celem opracowania tej strategii w naszej szkole jest wskazanie nauczycielom i wychowawcom kolejnych etapów rozwiązywania problemów wychowawczych i twórczego rozwijania swoich umiejętności wychowawczych oraz tworzenia skutecznego procesu wychowawczego realizowanego przez zespoły nauczycieli w relacji opiekuna w stosunku do wychowanków.

W przypadku wyczerpania własnych środków i sposobów oddziaływania przez wychowawców, do współpracy zapraszani są kolejni specjaliści pracujący w szkole i poza nią

STRATEGIA POSTĘPOWANIA W OKREŚLONYCH SYTUACJACH

I Zagrożenia uzależnieniami

1. Nauczyciel, który zauważy ucznia posiadającego środki psychoaktywne lub znajdującego się pod ich wpływem zobowiązany jest powiadomić o zaistniałym zdarzeniu wychowawcę klasy.
2. Wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z uczniem, a w sytuacji gdy to konieczne odizolowuje go od reszty dzieci, stwarzając warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie i informuje pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców ucznia, zobowiązując ich do niezwłocznego stawienia się w szkole oraz u dyrektora szkoły.
4. Dyrektor szkoły może prosić policję i służbę zdrowia o pomoc w rozwiązaniu sytuacji.
5. Pedagog szkolny wspomaga rodziców w rozwiązywaniu problemu wychowawczego, a jeśli jest taka potrzeba, kieruje ich wraz z dzieckiem do odpowiedniego specjalisty, odpowiedniej placówki.

II. Agresja i przemoc – system interwencji wewnątrzszkolnej w przypadkach agresywnych i z udziałem przemocy

1. Po podjęciu doraźnej interwencji przez nauczyciela w sytuacji wystąpienia agresywnego i przemocowego zachowania ze strony ucznia, osobą rozpatrującą takie zachowanie jest wychowawca. Jeżeli sytuacja powtarza się, pomaga pedagog szkolny. W przypadku braku pozytywnych efektów sprawą zajmuje się zespół wychowawczy.

Dyrektor szkoły jest ostatnią instancją podejmującą odpowiednie decyzje.
2. Środki podejmowane przez szkołę wobec sprawców przemocy:

- a) częste indywidualne rozmowy prowadzone przez wychowawcę i pedagoga szkolnego oraz wzmożona obserwacja tych uczniów (notatki ze spotkań umieszczane w teczce wychowawcy),
- b) stały i systematyczny kontakt z rodzicami uczniów agresywnych w celu poznania ich środowiska rodzinnego i podjęcia wspólnego z rodzicami oddziaływania wychowawczego,
- c) otoczenie uczniów stosujących przemoc ciepłem i zrozumieniem, bezwarunkowe akceptowanie ucznia mimo negowania niewłaściwego zachowania, wyrażanie przez wychowawcę własnych uczuć, np. „jestem oburzony, jest mi przykro, zależy mi na tym, jestem wzruszony” itp. oczekiwań, wskazywanie dróg rozwiązywania problemów,
- d) w rozmowach z uczniami stosującymi przemoc nauczyciel jest przykładem właściwego zachowania pozbawionego przemocy i agresji,
- e) stosowanie wobec uczniów odpowiednich konsekwencji adekwatnych do czynów zawartych w Statucie Szkoły,
- f) kierowanie w porozumieniu z rodzicami spraw uczniów zachowujących się agresywnie mimo podejmowanych przez szkołę środków zaradczych do odpowiednich instytucji świadczących pomoc psychologiczno-pedagogiczną, wychowawczą (Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Wydział Prewencji Komendy Powiatowej Policji, Sąd dla Nieletnich)

III. Sytuacje konfliktowe uczeń – nauczyciel.

1. W sytuacjach konfliktu między uczniem a nauczycielem, w celu jego rozwiązania zarówno uczeń jak i nauczyciel mają prawo zwrócić się o pomoc do wychowawcy klasy.
2. Jeśli pomoc wychowawcy okaże się niewystarczająca, nauczyciel i uczeń mogą prosić o interwencję pedagoga szkolnego.
3. W razie potrzeby pedagog szkolny informuje rodziców ucznia o istniejącym konflikcie i doprowadza do wspólnego spotkania: rodzic, nauczyciel, wychowawca klasy.
4. Jeśli powyższe działania nie doprowadzą do rozwiązania konfliktu, o sytuacji zostaje poinformowany dyrektor szkoły.

IV. Sytuacje konfliktowe rodzic – nauczyciel.

1. W sytuacji konfliktu między rodzicami i nauczycielem, w celu jego rozwiązania, zarówno rodzic jak i nauczyciel zwracają się w pierwszej kolejności do wychowawcy klasy.
2. Wychowawca podejmuje działania wyjaśniające przyczyny konfliktu oraz zmierzające do jego wyjaśnienia.
3. W sytuacji, gdy porozumienie między rodzicem i nauczycielem nie zostanie osiągnięte, zarówno rodzic jak i nauczyciel mają prawo zwrócić się o pomoc do dyrektora szkoły, również w przypadku kiedy konflikt dotyczy rodzica i wychowawcy klasy.

POZIOMY ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW W RELACJACH NAUCZYCIEL - RODZIC

Dotyczących pracy wychowawczej nauczyciela

RODZIC-WYCHOWAWCA	WYCHOWAWCA- PEDAGOG/PSYCHOLOG- RODZIC	DYREKTOR- WYCHOWAWCA- PEDAGOG/PSYCHOLOG- RODZIC
-------------------	---	--

Dotyczących pracy dydaktycznej nauczyciela

Konflikt dotyczący relacji uczeń-nauczyciel

RODZIC- NAUCZYCIEL	NAUCZYCIELWYCHOWAWCA- RODZIC	NAUCZYCIELWYCHOWAWCA- RODZIC - PEDAGOG/PSYCHOLOG	NAUCZYCIEL RODZIC – PEDAGOG/PS DYREKTOR
-----------------------	---------------------------------	--	--

- Konflikt dotyczący relacji rodzic-nauczyciel

RODZIC-	NAUCZYCIEL- PEDAGOG/PSYCHOLOG-	NAUCZYCIEL- PEDAGOG/PSYCHOLOG-
NAUCZYCIEL	RODZIC	DYREKTOR- RODZIC

V. Uwagi, roszczenia rodziców dotyczące sposobu pracy nauczycieli i funkcjonowania szkoły.

1. Uwagi i roszczenia rodziców dotyczące sposobu pracy nauczycieli i funkcjonowania szkoły przyjmuje i rozpatruje dyrektor placówki.

VI. Zagrożenia zdrowia, życia w wyniku nagłych wypadków, odniesionych obrażeń na terenie szkoły.

1. W przypadku nagłego wypadku, doznanych obrażeń przez ucznia każdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły udziela poszkodowanemu uczniowi pierwszej pomocy.
2. Pracownik szkoły natychmiast informuje pielęgniarkę, lekarza, najbliższą placówkę medyczną w celu podjęcia odpowiednich działań dla ratowania zdrowia, życia ucznia.
3. Pracownik szkoły, nauczyciel jednocześnie informuje rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji.
4. Wychowawca, nauczyciel ma obowiązek zgłoszenia wypadku do Społecznego Inspektora BHP na terenie szkoły.

IX. Ewaluacja programu.

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym.